

EBPAS – mbo

Evidence-Based Practice Attitude Scale – mbo

vragenlijst voor mbo-opgeleide zorgprofessionals over de attitude ten aanzien van het gebruik van nieuwe werkwijzen in de beroepspraktijk

A. Persoon, M. Lovink, H. Vermeulen, A. van Vught
Radboudumc - UKON en Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Toelichting

DE EBPAS-NH is afgeleid van de Nederlandstalige EBPAS zoals door Sonsbeek e.a. vertaald en gevalideerd bij psychologen (2014). De originele EBPAS is door Aarons en collega's in 2004 ontwikkeld en gevalideerd voor gezondheidswerkers met een bachelor-opleiding of hoger. Volgens de auteurs maakt de EBPAS een inschatting of een respondent bereid is om nieuwe interventies en behandelingen toe te passen ('readiness to adopt new practices', Aarons ea 2010). Inmiddels is de EBPAS buiten de Verenigde Staten ook beschikbaar in een tiental andere landen.

Verzorgenden en verpleegkundigen op mbo-niveau hebben een rol in het werken volgens de principes van evidence based practice. Zij hebben de rol van EBP-volger en zijn actief in de eerste en de laatste stappen van de EBP-cyclus, namelijk het reflecteren op de huidige praktijk, het ophalen van praktijkvragen en het toepassen van nieuw bewijs in de praktijk.

Aanpassen van de EBPAS

Voor het aanpassen van de vragenlijst voor een andere groep gebruikers ('cross-cultural adaptation') werd rekening gehouden met:

- Het aansluiten van de vragen bij de rol van EBP-volger
- Het aansluiten van de vraag op het jargon van de EBP-volger

Methode van aanpassen EBPAS:

- De projectgroep heeft een eerste concept gemaakt:
 - o De vragen uit de EBPAS zijn in principe allen geschikt voor EBP-volgers
 - o Het taalgebruik sloot niet altijd aan. De term behandeling is bijvoorbeeld veranderd in werkwijze.
- Deze versie is vijfmaal voorgelegd aan en besproken met verzorgenden-IG
- Op basis hiervan zijn de vragen aangepast door de projectgroep
- Een expertteam heeft deze versie beoordeeld op het controleren of hetzelfde concept gemeten wordt als het origineel.

Vragen, scores en interpretaties EBPAS-mbo

Per item lopen alle scores van 0-4.

De scores van de subschalen worden berekend door het gemiddelde te nemen, en lopen dus ook van 0-4.

Subschaal 'Openstaan voor EBP': vragen 1, 2, 4 en 8

- interpretatie: hoe hoger de score, hoe meer de respondent openstaat om nieuwe werkwijzen toe te passen.

Subschaal 'Kloof EBP - praktijk': vragen 3, 5, 6 en 7

- De vragen zijn negatief gesteld (bijv. wetenschap is niet relevant voor praktijk). Daarom eerst alle scores omdraaien (4->3, 3->2, 2->1, 1->0, 0->4)
- Interpretatie (nadat de scores omgedraaid zijn): hoe hoger de score hoe minder de respondent een kloof ervaart tussen wetenschap en de praktijk.

Subschaal 'Aantrekkelijkheid van EBP': vragen 9, 10, 14 en 15

- interpretatie: een hogere score betekent dat als een nieuwe werkwijze aantrekkelijk is, de respondent deze eerder toepast.

Subschaal 'Verplichten van EBP': vragen 11, 12 en 13

- Interpretatie: een hogere score betekent dat een nieuwe werkwijze eerder toegepast wordt als deze verplicht is.

Totaal score EBPAS: wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de 15 items, de score loopt van 0 tot 4.

- Interpretatie: een hogere score betekent dat er een grotere bereidheid is om nieuwe werkwijzen toe te passen.

Psychometrische kwaliteit EBPAS-mbo

Een pilot is uitgevoerd onder V&V in negen zorgorganisaties, zowel intramuraal als thuiszorg. De respons was 45%, wat betekent dat 304 van de 674 mensen participeerden.

- De exploratieve factor analyse vertoonde een goede factor structuur.
- De interne consistentie zoals onderzocht met de Cronbach's alfa bleek redelijk tot goed te zijn: drie subschalen en het totaal waren $> 0,75$; de subschaal Kloof EBP en praktijk was 0.55.
- De verwachte verschillen in uitkomsten tussen de groepen mbo en hbo-opgeleiden was significant aanwezig ($p < 0.01$) voor de totaal score op de EBPAS en twee subschalen.
- De overeenkomst van scores door een respondent op twee verschillende momenten (na een periode van drie weken, $n=80$) was redelijk tot goed zoals gemeten met de ICC: alle vier de subschalen en de totaal score op de EBPAS > 0.4 .